

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 209/20**, rješavajući apelaciju **B. V.**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka h), člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Zlatko M. Knežević, predsjednik

Mato Tadić, potpredsjednik

Mirsad Ćeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Miodrag Simović, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 6. maja 2020. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **B. V.** podnesena protiv Rješenja apelacionog vijeća Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 Iž 034471 20 Iž od 6. januara 2020. godine u odnosu na čl. I/2, II/1. i II/2. Ustava Bosne i Hercegovine i član 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **B. V.** podnesena protiv Rješenja apelacionog vijeća Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 Iž 034471 20 Iž od 6. januara 2020. godine u odnosu na pozivanje na

odredbe Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, „Službenom glasniku Republike Srpske“ i „Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine“.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Apelant B. V. (u daljnjem tekstu: apelant) iz Modriče podnio je 13. januara 2020. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Rješenja apelacionog vijeća Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) broj S1 3 Iž 034471 20 Iž od 6. januara 2020. godine. Apelant je 18. januara 2020. godine podneskom dopunio apelaciju.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Suda BiH i Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: CIK) zatraženo je 25. februara 2020. godine da dostave odgovor na apelaciju.
3. Sud BiH i CIK su odgovor na apelaciju dostavili 9, odnosno 19. marta 2020. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelacionih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.
5. Odlukom CIK-a broj 06-1-07-3-788-2/19 od 19. decembra 2019. godine odbačen je kao nedopušten apelantov zahtjev kojim je tražio povlačenje kandidature s liste kandidata političkog subjekta Saveza nezavisnih socijaldemokrata (u daljnjem tekstu: SNSD).
6. Apelant je u zahtjevu tražio da CIK, u skladu sa članom 4.20 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon), na osnovu njegove ovjerene izjave, donese akt

kojim bi konstatirao povlačenje njegove kandidature s liste kandidata političkog subjekta SNSD-a za Narodnu skupštinu Republike Srpske – izborna jedinica 4.

7. Dalje, CIK je u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja utvrdio da je apelant kandidat koji se nalazi na 4. mjestu ovjerene kandidatske liste kandidata političkog subjekta SNSD-a za Narodnu skupštinu RS, koja je ovjerena konačnom i izvršnom odlukom CIK-a broj 06-1-07-3-3-109/18 od 19. jula 2018. godine. Prilikom odlučivanja CIK se pozvao na odredbe člana 4.21 st. (3) i (4) Izbornog zakona, koje je citirao, a koje ne omogućavaju da se takvom zahtjevu udovolji, pa je na osnovu činjenice da su navedene zakonske norme obligatorne, a iz kojih proizlazi nedopuštenost zahtjeva, odlučeno kao u dispozitivu odluke.
8. Odlučujući o apelantovoj žalbi protiv odluke CIK-a, Sud BiH je odbio žalbu Rješenjem broj S1 3 Iž 034471 20 Iž od 6. januara 2020. godine. Sud BiH je u rješenju najprije podsjetio da apelant žalbom ukazuje da je odluka CIK-a nepravilna jer smatra da se radi o njegovom slobodnom pravu koje ne može da škodi trećim licima niti javnom interesu i da je CIK proizvoljno protumačio odredbe člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona.
9. Sud BiH je nakon razmatranja žalbenih prigovora u svjetlu osporene odluke i relevantnih odredaba Izbornog zakona u cijelosti podržao stav CIK-a o nedopuštenosti zahtjeva jer zakonske odredbe Izbornog zakona ne propisuju mogućnost da se zahtjevu udovolji, i to u periodu od ovjere kandidatskih listi pa do isteka mandata.
10. Prema ocjeni Suda BiH, takva zabrana je propisana zbog pravne sigurnosti, pri čemu bi tumačenje odredaba Izbornog zakona na način kako to apelant čini dovelo do anuliranja smisla, cilja i karaktera pune stranačke liste, te bi ugrozilo interese političkih subjekata koji su na listama i kandidata jer bi se onemogućilo kontinuirano popunjavanje predstavničkih tijela ako zbog razloga predviđenih Izbornim zakonom nekome prestane mandat, a u kojem slučaju se mandat dodjeljuje narednom kandidatu s liste tog političkog subjekta, u skladu sa članom 9.10 Izbornog zakona. Prema mišljenju Suda BiH, ukoliko takva zabrana ne bi postojala bilo bi potrebno provoditi prijevremene, parcijalne izbore, za što ne postoje zakonski uvjeti. Potom se Sud BiH pozvao na odredbu člana 4.24 stav (2) Izbornog zakona, koju je citirao, te je dalje ukazao da svaka kandidatska lista za kompenzacione mandate uključuje mandate muškog i ženskog spola koji su ravnopravno zastupljeni, pri čemu ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan o spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Sud BiH je podsjetio i na koji način se raspoređuju kandidati manje zastupljenog spola na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate. Prema ocjeni Suda BiH, ukoliko bi se dopustilo povlačenje kandidature bila bi ugrožena i

ravnopravna zastupljenost kandidata muškog i ženskog spola, što bi bilo suprotno odredbama Izbornog zakona koje su prethodno spomenute.

11. Sud BiH je, imajući u vidu činjenične okolnosti konkretnog slučaja, zaključio da je osporena odluka CIK-a donesena pravilnom primjenom člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona zbog toga što se radi o jasnoj odredbi koja ne ostavlja prostor za bilo kakvu dilemu u pogledu njenog pravilnog tumačenja. Imajući u vidu da je zahtjev za povlačenje kandidature podnesen nakon ovjere kandidatskih listi, prema ocjeni Suda BiH, žalbi ne može biti udovoljeno, a žalbeni navodi kojim apelant ukazuje da se odredbe Izbornog zakona trebaju tumačiti na drugačiji način nisu od utjecaja za drugačije odlučenje u konkretnom predmetu. Shodno svemu navedenom, Sud BiH je žalbu odbio primjenom člana 81. stav (1) Zakona o upravnim sporovima BiH (u daljnjem tekstu: ZUS).

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

12. Apelant smatra da osporena odluka Suda BiH krši odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, i to član I/2, te čl. II/1. i II/2. U iscrpnim navodima apelacije apelant zapravo kršenje navedenih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine dovodi u vezu s proizvoljnom primjenom i tumačenjem Izbornog zakona i u vezi s tim proizvoljnim obrazloženjem Suda BiH. Kršenje člana II/1. Ustava Bosne i Hercegovine apelant dovodi u vezu s proizvoljnim obrazloženjem Suda BiH jer je taj sud prilikom odlučivanja uzeo u obzir činjenice koje nisu odlučujuće za rješavanje konkretnog predmeta, te u tom smislu apelant smatra neosnovanim obrazloženje Suda BiH da bi povlačenje kandidature dovelo do narušavanja spolne zastupljenosti kandidata, da bi se onemogućilo kontinuirano popunjavanje predstavničkih tijela, te da bi bila ugrožena kandidatska lista za kompenzacione mandate. Apelantu je posebno problematičan stav Suda BiH da zabrana povlačenja kandidature postoji zbog pravne sigurnosti, a da pri tome nije obrazloženo u čemu bi se sastojalo njeno kršenje. Prema apelantovoj ocjeni, zajednička karakteristika navoda Suda BiH iz obrazloženja jeste da su oni potpuno paušalni i da nemaju nikakve veze s pravom pojedinačnog kandidata da nakon ovjere izbornih rezultata odstupi s kandidatske liste, odnosno da povuče svoju kandidaturu. Apelant, također, tvrdi da obrazloženje Suda BiH ima cilj da skrene pažnju sa suštinske analize člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona kojim zapravo nije propisana zabrana povlačenja kandidature u periodu nakon ovjere izbornih rezultata. Pri tome apelant ukazuje na odredbu člana 4.20 Izbornog zakona koja omogućava povlačenje kandidature u periodu nakon ovjere izbornih rezultata, ali su i CIK i Sud BiH navedenu odredbu zanemarili. Apelant se na str. 5–7. obrazloženja apelacije iscrpno osvrće

na dijelove obrazloženja Suda BiH koje smatra proizvoljnim ukazujući na odredbe Izbornog zakona na kojima zasniva svoj stav u nastojanju da opovrgne obrazloženje Suda BiH, pozivajući se na odredbe čl. 9.10, 14.3 i 9.7a Izbornog zakona. Apelant ukazuje i na proizvoljnu primjenu člana 4.21 stav (3), koju je Sud BiH proizvoljno protumačio i nije je doveo u vezu sa članom 1.1a stav (1) tačka 4. Izbornog zakona, te u vezi s tim zaključuje da postoje brojni razlozi praktične prirode koji ukazuju da zabrana kandidatu da povuče kandidaturu na izborima važi samo u izbornom ciklusu koji teče od momenta ovjere kandidatske liste i traje do ovjere izbornih rezultata. Prema apelantovoj ocjeni, svako drugo tumačenje da se zabrana odnosi i na period nakon ovjere izbornih rezultata ne bi imalo svoje uporište u Izbornom zakonu, pri čemu takva zabrana ne bi imala razumnu svrhu u periodu nakon ovjere izbornih rezultata jer je time završen izborni proces, pri čemu apelant tvrdi da odredba člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona ne daje pravni osnov za odbijanje zahtjeva nakon ovjere izbornih rezultata.

13. Kršenje prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine apelant dovodi u vezu sa članom 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt) prema kome svaki građanin bez neosnovanih ograničenja ima pravo i mogućnost da bira i da bude biran. Apelant u tom smislu skreće pažnju da se u konkretnom slučaju radi o pravu da neko bude biran, odnosno da bude kandidat, i to mu niko ne može neosnovano ograničiti u smislu kandidiranja, ali da mu niko ne može uskratiti ni pravo da povuče svoju kandidaturu. Apelant smatra da se ta odredba Međunarodnog pakta ne može bukvalno tumačiti u smislu kao obaveza, već samo kao pravo i mogućnost da se svaki građanin koji ispunjava uvjete može po svojoj slobodnoj volji kandidirati na izborima, ali isto tako da po svojoj slobodnoj volji može i povući svoju kandidaturu. Apelant smatra da je primjena i tumačenje odredaba člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona na način kako je to učinio Sud BiH nezamisliva u pravnom poretku sa stanovišta ustavnosti i zakonitosti jer je suprotna odredbama člana II/1. Ustava Bosne i Hercegovine.
14. Kršenje člana II/2. Ustava Bosne i Hercegovine apelant dovodi u vezu sa članom 25. Međunarodnog pakta i članom 29. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljnjem tekstu: Univerzalna deklaracija), te u tom smislu ukazuje da je rješenje Suda BiH zasnovano na kršenju člana 29. stav 2. Univerzalne deklaracije. Apelant ukazuje da se pravilnim tumačenjem citirane odredbe postavlja pitanje da li je ograničenje prava na povlačenje kandidature opravdano i da li su razlozi za takvo ograničenje opravdani. U vezi s tim, postavlja se pitanje da li je neophodno zabraniti povlačenje kandidature ako takav zahtjev dolazi u periodu nakon ovjere izbornih rezultata da bi se osiguralo potrebno priznanje i poštovanje prava i sloboda drugih, pri čemu apelant zna i odgovor na to pitanje, a on glasi da ne postoje nikakvi opravdani razlozi. Apelant smatra da

obrazloženje Suda BiH kojim je odbijena žalba protiv odluke CIK-a krši član 29. stav 2. Univerzalne deklaracije jer ne postoji nikakvo razumno opravdanje, niti razuman javni interes kojim bi se ograničilo pravo na povlačenje kandidature nakon ovjere izbornih rezultata. Apelant smatra da se u konkretnom slučaju radi pravilne primjene materijalnog prava prilikom odlučanja moraju kombinirati odredbe člana 4.21 stav (3) sa odredbama člana 4.20 Izbornog zakona.

15. U dopuni apelacije apelant dovodi u pitanje zakonitost odluke CIK-a u vezi sa Zakonom o upravnom postupku BiH (u daljnjem tekstu: ZUP), ukazujući da je CIK pravilnom primjenom odredaba ZUP-a (čl. 1, 3, 4, 16, 122, 203. i 250), koje je citirao, i Izbornog zakona morao i trebao donijeti drugačiju odluku, odnosno udovoljiti apelantovom opravdanom zahtjevu. Apelant smatra da obrazloženje da se odluka o ovjeri kandidatske liste ne može mijenjati na zahtjev kandidata jer je postala konačna i izvršna nije tačno sa stanovišta pravilne primjene materijalnog prava na utvrđeno činjenično stanje. To, prema apelantovoj ocjeni, ukazuje da je odluka Suda BiH suprotna odredbama ZUP-a na koje je apelant ukazao i Izbornog zakona, što predstavlja povredu člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

b) Odgovor na apelaciju

16. CIK i Sud BiH su u odgovoru na apelaciju istakli da su apelacioni prigovori neosnovani, uz prijedlog da se apelacija odbije kao neosnovana jer osporenim odlukama nisu povrijeđena ustavna prava na koja se apelant neosnovano pozvao u apelaciji. CIK je uz odgovor dostavio i relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na postupak ovjere liste kandidata SNSD-a iz jula 2018. godine.

V. Relevantni propisi

17. **Izborni zakon Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik BiH“ br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11 – odluka USBiH, 63/11 – odluka USBiH, 15/12 – rješenje USBiH, 11/13 – rješenje USBiH, 18/13, 7/14 i 31/16). Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst sačinjen u Ustavnom sudu BiH koji glasi:

POGLAVLJE 1 – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 1.1a stav (1) tač. 1), 4), 7), 12) i 13)

Značenje pojedinih izraza korištenih u ovom zakonu:

1) *"Politički subjekt" podrazumijeva političku stranku, nezavisnog kandidata, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata, ovjeren za učešće na izborima u skladu sa ovim zakonom.*

4) *"Izborni ciklus" podrazumijeva mandatni period koji se odnosi na određeni nivo vlasti.*

7) *„Kompenzacijski mandati" podrazumijevaju mandate koji se raspodjeljuju na liste političkih stranaka ili koalicija prema broju dobivenih važećih glasova i služe da kompenziraju nedovoljnu proporcionalnost na nivou entiteta, a koja nastaje sabiranjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice u entitetu.*

12) *"Izborni period" podrazumijeva period od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.*

13) *"Izborna godina" je period koji se poklapa s kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno održavanje izbora.*

Član 1.10 stav (1) tač. od 1. do 5.

(1) *Izabranom članu organa vlasti na svim nivoima prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:*

1. *danom podnošenja ostavke;*
2. *ako je opozvan u skladu sa zakonom;*
3. *danom smrti;*
4. *danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže;*
5. *danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti (proglašen mentalno nesposobnim);*

*POGLAVLJE 4. OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE**Član 4.1*

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, nezavisni kandidati, koalicije i liste nezavisnih kandidata ovjeravaju se kod Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

Član 4.19

- (1) *Ovjerena politička stranka ili koalicija podnose posebnu kandidatsku listu za svaku izbornu jedinicu.*
- (2) *Broj kandidata na kandidatskoj listi može biti veći za 5 kandidata od broja mandata koji se dodjeljuju.*
- (3) *Svaka kandidatska lista uključuje kandidate muškog i ženskog spola, koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati spola koji je manje zastupljen raspoređuju se na kandidatskoj liste na sljedeći način: najmanje jedan (1) kandidat manje zastupljenog spola među prvih dva (2) kandidata, dva (2) kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet (5) kandidata i tri (3) kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam (8) kandidata, itd.*
- (4) *Kandidatska lista sadrži ime i prezime svakog kandidata na listi, jedinstveni matični broj, adresu prebivališta, izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih, potpis predsjednika političke stranke, odnosno potpis ovlaštenog lica koalicije za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH. Uz prijedlog liste dostavlja se izjašnjenje svakog od kandidata na listi o prihvatanju kandidature i izjava da nema smetnji iz člana 1.8 stav (1) i člana 1.10 stav (1) tačka 5. ovog zakona. Izjašnjenje i izjave moraju biti ovjerene na način propisan zakonom ili kod nadležne općinske izborne komisije.*
- (5) *Izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih iz stava (4) ovog člana koristit će se kao osnov za ostvarivanje prava na izabranu odnosno imenovanu funkciju za koju je uslov izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih u izbornom ciklusu za koji je kandidatska lista podnesena.*
- (6) *Kandidat ima pravo da se ne izjasni o svojoj pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih na kandidatskoj listi, ali neizjašnjavanje će se smatrati kao odustajanje od prava na izabranu, odnosno imenovanu funkciju za koju je uslov izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih.*
- (7) *Ako se na kandidatskim listama nalazi veći broj kandidata od broja propisanog stavom (2) ovog člana ili kandidatska lista ne ispunjava uslove iz stava (3) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH ovjerit će kandidatsku listu do broja na listi koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom.*

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidatsku listu ovjeri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, ime tog kandidata briše se sa kandidatske liste i mandat se dodjeljuje u skladu sa članom 9.11 osim za kandidatske liste za kantone i općine, kada se mandat dodjeljuje u skladu sa članom 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat nesposoban, mora Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi. Kandidat ne može povući svoju kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Član 4.21

(1) Kandidatske liste političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija moraju se podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije 90 dana prije dana izbora.

(2) Centralna izborna komisija BiH pregleda kandidatsku listu i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije 25 dana nakon što joj je kandidatska lista podnesena. Centralna izborna komisija BiH obavještava političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni. Politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dužna je u roku od pet (5) dana od dana prijema obavještenja otkloniti nepravilnosti na kandidatskoj listi, zamjenjivanjem kandidata ili osiguravanjem dodatne dokumentacije, ako Centralna izborna komisija BiH uputi takav zahtjev.

(3) Nakon ovjere kandidatskih listi, sve do isteka mandata organa, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidatsku listu, niti kandidat može povući kandidaturu.

(4) Nakon ovjere kandidatskih listi, pa do početka štampanja glasačkih listića, politička stranka, koalicija i lista nezavisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi samo u slučaju smrti kandidata, ili ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz člana 1.10 stav (1) tačka 5. ovog zakona.

Član 4.22

(1) Centralna izborna komisija BiH vodi evidenciju o prijavama za ovjeru učešća na izborima.

(2) Sve izmjene podataka koje se vode u evidenciji o prijavama za ovjeru učešća na izborima, politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat i lista nezavisnih kandidata dužni su, u roku od deset (10) dana od dana izmjene, dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 4.23

(1) Nakon ovjeravanja podnesenih kandidatskih listi, Centralna izborna komisija BiH objavljuje kandidatsku listu sa nazivima ovjerenih političkih stranaka, koalicija, nezavisnih kandidata i listi nezavisnih kandidata, za svake izbore, prema redoslijedu koji se dobije žrijebanjem, u skladu sa članom 5.15 ovog zakona. Kandidatske liste objavljuju se u službenim glasilima najkasnije četrdeset pet (45) dana prije dana izbora. Kandidatske liste se također izlažu na biračkim mjestima i objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

(2) Centralna izborna komisija BiH uklonit će s kandidatske liste kandidata iz člana 4.21 stav (4) ovog zakona i naložiti političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata da u roku od 48 sati izvrši zamjenu kandidata na kandidatskoj listi i takav kandidat podliježe provjerama u skladu s odredbama ovog zakona.

(3) Ako politička stranka, koalicija i lista nezavisnih kandidata ne izvrši zamjenu kandidata u roku iz stava (2) ovog člana, kandidatska lista bez imena kandidata iz člana 4.21 stav (4) ovog zakona smatrat će se potpunom i ovjerenom.

Član 4.24

(1) Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Centralno izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine kandidatsku listu za kompenzacijske mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od navedenih organa za koji je politička stranka ili koalicija ovjerena, u roku od pet (5) dana od dana ovjere listi kandidata u skladu sa članom 4.21 ovog zakona.

(2) Kandidatska lista za kompenzacijske mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidatskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višečlanih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na kandidatskoj listi za kompenzacijske mandate mogu biti sa liste bilo koje višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo. Svaka kandidatska lista za

kompenzacione mandate uključuje kandidate muškog i ženskog spola koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati manje zastupljenog spola raspoređuju se na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate na sljedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prvih dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata, tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata itd.

(3) Kandidatska lista za kompenzacione mandate može sadržavati maksimalno onoliko imena kandidata koliko je političkoj stranci ili koaliciji već ovjereno na svim redovnim kandidatskim listama za sve višestlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo.

(4) Kandidatska lista za kompenzacijske mandate neće se štampati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacijskih mandata na osnovu čl. 9.7, 10.6 i člana 11.6. Liste objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i sredstvima javnog informiranja Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Član 4.25

(1) U smislu ovog poglavlja, svaki dokument ili pismo koje politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata podnese Centralnoj izbornoj komisiji BiH smatrat će se važećim samo ako su ga potpisala lica koja su u prijavi za ovjeru za učešće na izborima navedena kao lica ovlaštena za zastupanje i čiji je potpis deponiran kod Centralne izborne komisije BiH.

(2) U smislu ovog poglavlja, Centralna izborna komisija BiH će sve odnose s političkom strankom, koalicijom, nezavisnim kandidatom i listom nezavisnih kandidata obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata ili preko lica ovlaštenog za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH.

Član 9.10

(1) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu s odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice u skladu sa stavom 2. člana 9.8 ovog zakona. Upraznjeno mjesto kompenzacijskog mandata popunjava se sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke.

(2) *Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa stavom 3 člana 9.8 ovog zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do sljedećih redovno raspisanih izbora.*

Član 14.3

(1) *Ako je neki izabrani organ raspušten, odnosno ako mu prestane mandat u skladu s ustavom i zakonom, Centralna izborna komisija BiH donosi odluku o raspisivanju prijevremenih izbora kojom se utvrđuje tačan datum održavanja izbora.*

(2) *Prijevremani izbori bit će održani u roku od 90 dana od dana raspuštanja izabranog organa, odnosno prestanka mandata u skladu s ustavom i zakonom.*

(3) *Od dana raspisivanja prijevremenih izbora do dana održavanja izbora ne može proći manje od 30 ni više od 90 dana.*

(4) *Mandat članova organa izabranih na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata organa izabranih na redovnim izborima.*

(5) *Centralna izborna komisija BiH provodi prijevremene izbore na način i prema postupku utvrđenom ovim zakonom za provođenje redovnih izbora.*

(6) *Centralna izborna komisija BiH utvrđuje rokove koji su potrebni za održavanje izbora u skladu s ovim poglavljem.*

VI. Dopustivost

18. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

19. U skladu sa članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome osporava, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako je podnesena u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku koji je koristio.

a) U odnosu na navode o povredi Univerzalne deklaracije

20. Prilikom ispitivanja dopustivosti dijela apelacije koji se odnosi na navode o povredi odredaba Univerzalne deklaracije u vezi sa članom II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je pošao od odredaba člana 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda.

Član 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda glasi:

Apelacija nije dopustiva ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je ratione materiae inkompatibilna s Ustavom;

21. U vezi s apelantovim pozivanjem na kršenje člana 29. stav (2) Univerzalne deklaracije u odnosu na član II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud ističe da spomenuta deklaracija nije navedena u Ustavu Bosne i Hercegovine i u Aneksu I Ustava Bosne i Hercegovine kao dodatni sporazum o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini. Budući da prava predviđena Univerzalnom deklaracijom nisu zagarantirana Ustavom Bosne i Hercegovine, niti Evropskom konvencijom koja se prema članu II/2. Ustava Bosne i Hercegovine direktno primjenjuje u Bosni i Hercegovini, niti dodatnim sporazumima o ljudskim pravima iz Aneksa I Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud zaključuje da je apelacija u ovom dijelu *ratione materiae* nedopuštena u skladu sa članom 18. stav (3) tačka h) Pravila Ustavnog suda.

22. Iz navedenog proizlazi da član 29. stav (2) Univerzalne deklaracije nije primjenjiv u konkretnom slučaju, iz čega slijedi da su navodi apelacije u vezi s povredom prava iz Univerzalne deklaracije *ratione materiae* inkompatibilni s Ustavom Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na ostale navode o povredi prava

23. Ustavni sud zapaža da se apelant poziva i na kršenje prava iz čl. I/2, II/1. i II/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 25. Međunarodnog pakta u vezi sa čl. I/2. i II/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

24. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je rješenje Suda Bosne i Hercegovine protiv kojeg nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporeno rješenje apelant je primio 13. januara 2020. godine, a apelant je istog dana, dakle 13. januara 2020. godine podnio apelaciju Ustavnom sudu, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 18. stav (1) Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija u tom dijelu ispunjava i uvjete iz člana 18. st. (3) i (4) Pravila Ustavnog suda jer ne postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva, niti je očigledno (*prima facie*) neosnovana.

25. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 18. st. (1), (3) i (4) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

26. Apelant osporava odluku Suda BiH tvrdeći da su tom odlukom povrijeđena njegova prava iz čl. I/2, II/1. i II/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 25. Međunarodnog pakta u vezi sa čl. I/2. i II/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

27. **Ustav Bosne i Hercegovine** u relevantnom dijelu glasi:

Član I

Bosna i Hercegovina

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše u skladu sa zakonom i na osnovu slobodnih i demokratskih izbora.

Član II

Ljudska prava i osnovne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. (...)

2. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

28. **Aneks I Ustava Bosne i Hercegovine – Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini** u relevantnom dijelu glasi:

7. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966) i Opcioni protokoli (1966 i 1989)

29. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima preuzet sa internetske stranice

<http://www.mhrr.gov.ba/> u relevantnom dijelu glasi:

Član 25.

Svaki građanin treba da ima pravo i mogućnost da bez ikakvih razlika navedenih u članu 2. i bez nerazumnih ograničenja:

[...]

b) bira i bude biran pravedno provedenim, povremenim izborima sa općim i jednakim pravom glasa i tajnim glasanjem, koji osiguravaju slobodno izražavanje volje birača;

30. Ustavni sud zapaža da se apelant ne poziva konkretno ni na jedno pravo iz člana II/3. Ustava Bosne i Hercegovine, već se uopćeno poziva na ustavne principe kojima se promoviraju demokratski principi, ljudska prava i međunarodni standardi u vezi sa članom 25. Međunarodnog pakta.

31. Apelant, u suštini, ukazuju na nezakonito postupanje CIK-a i Suda BiH prilikom odbijanja zahtjeva za povlačenje kandidature s kandidatske liste za kandidata političkog subjekta SNSD-a. Tvrdi da su odluke donesene kao rezultat proizvoljne primjene i tumačenja relevantnih odredaba Izbornog zakona jer je apelantu uskraćeno pravo da nakon ovjere kandidatske liste povuče kandidaturu, a to njegovo pravo proizlazi i iz pravilnog tumačenja odredaba Izbornog zakona, ali i međunarodnih dokumenata koji se u smislu člana II/2. Ustava Bosne i Hercegovine primjenjuju u Bosni i Hercegovini i iznad su domaćih propisa. U tom pravcu naglašava da sve i da Izborni zakon propisuje zabranu povlačenja kandidature koju je apelant tražio, takav propis ne bi bio u skladu s demokratskim principima vladavine prava koji promovira član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Apelant se u tom smislu poziva na odredbu člana 25. Međunarodnog pakta koja pruža aktivno i pasivno biračko pravo, ali, prema apelantovoj ocjeni, navedenu odredbu treba tumačiti tako da ona isto tako pruža i „negativno pravo“, odnosno pravo izbora kandidatu i da povuče kandidaturu (pravo da ne bude biran) ukoliko je ne želi.

32. Ustavni sud zapaža da je apelant član političke stranke i u tom svojstvu traži od CIK-a povlačenje kandidature s ovjerene kandidatske liste. Apelant ni u zahtjevu, ali ni u apelaciji ne navodi razloge za povlačenje kandidature, niti ukazuje na štetne posljedice koje eventualno trpi ostankom na listi, osim što tvrdi da je to njegovo pravo neupitno i ničim ne može biti ograničeno, pa ni Izbornim zakonom. Shodno navedenom, Ustavni sud podsjeća da predmetna apelacija ne pokreće pitanje kršenja apelantovih građanskih prava, već političkih prava koja promovira član 3. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju. Ustavni sud podsjeća da obaveza države koja proistječe iz člana 3.

Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju predviđa aktivno i pasivno biračko pravo: aktivno pravo glasanja na izborima i pasivno pravo učestvovanja na izborima kao kandidat, koje se isključivo odnosi na izbor „zakonodavnih organa“. Ustavni sud zapaža da je Evropski sud u vezi sa članom 3. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju zaključio da prava koja pruža navedeni član nisu apsolutna, da u svojim unutrašnjim pravnim sistemima države ugovornice pravo pojedinca da glasa i da bude biran ograničavaju uvjetima koji, u principu, nisu nedopušteni, te da one u toj sferi imaju širok stepen slobodne procjene, kao i da je zadatak suda da se uvjeri da ti uvjeti „ne ograničavaju ova prava do te mjere da ugrožavaju njihovu suštinu i lišavaju ih njihove efektivnosti, da su ovi uvjeti uvedeni kako bi zadovoljili legitiman cilj kojem se teži, da primijenjena sredstva nisu neproporcionalna“ (vidi *Mathieu-Mohin i Clerfayt protiv Belgije*, aplikacija broj 9267/81, presuda iz 1987. godine). Gotovo identičan stav Evropski sud je iznio i u predmetu *Gitonas i ostali protiv Grčke* (aplikacije br. 18747/91 i dr., presuda iz 1997. godine).

33. Pravo da bira i da bude izabran (aktivno i pasivno biračko pravo) prema članu 25. Međunarodnog pakta, na koje se poziva apelant, nije ograničeno na izbore za zakonodavne organe, nego se primjenjuje generalno na one organe čije članstvo u potpunosti ili djelimično zavisi od izbora. Dakle, član 25. Međunarodnog pakta garantira svakom građaninu pravo i mogućnost da bez ikakve diskriminacije i bez neosnovanih ograničenja bira i da bude biran na povremenim, istinskim, općim, jednakim i tajnim izborima, koji osiguravaju slobodno izražavanje volje birača. Međutim, navedena prava nisu apsolutna jer i u primjeni navedenog člana ograničenja mogu postojati, ali ona moraju biti osnovana. Pri tome, apelantu suštinski nisu ugrožena prava koja promovira član 25. Međunarodnog pakta – aktivno i pasivno biračko pravo. Upravo suprotno, apelant smatra da se citirana odredba treba tumačiti tako da svima daje pravo i slobodu da odlučuje o svojim političkim pravima, kako „pravo da bira i bude biran“ tako i da slobodno raspolaže svojim pravom „da ne bude biran“, a što je i suština postupka koji je apelant vodio, a to je „povlačenje s kandidatske liste kandidata političke stranke kojoj pripada“. Prema ocjeni Ustavnog suda, apelant smatra da odredba člana 25. Međunarodnog pakta štiti i uživanje negativnog aspekta pasivnog biračkog prava „da ne bude biran“. Kada bi se takvo simplificirano tumačenje citirane odredbe i prihvatilo, Ustavni sud podsjeća da se ni u tom slučaju ne bi radilo o apsolutnom pravu, kako to apelant ukazuje, već bi u tom slučaju postojala ograničenja, kako je to prethodno navedeno u kontekstu suštinskog smisla i značenja člana 25. Međunarodnog pakta.

34. Dovodeći u vezu prethodno izneseno sa ustavnim pravima na koja se apelant poziva, Ustavni sud podsjeća da Ustav Bosne i Hercegovine članom II/1. obavezuje Bosnu i Hercegovinu i njene entitete da osiguraju najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda, dok se

članom II/2. utvrđuje da se prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji i njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ustavni sud podsjeća da je u svojoj dosadašnjoj praksi član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine tumačio na način da sadrži princip vladavine prava. Princip vladavine prava označava sistem političke vlasti zasnovan na tome da kako građani tako i sami nosioci državne vlasti poštuju ustav, zakone i druge propise. Svi zakoni, drugi propisi, kao i postupci nosilaca vlasti moraju biti zasnovani na zakonu, odnosno na zakonu zasnovanom propisu. Osim toga, ovaj princip zahtijeva da svi ustavi, zakoni i drugi propisi koji se donose moraju biti usklađeni s ustavnim principima, što znači da pravni sistem počiva na hijerarhiji pravnih akata, počevši od ustava kao najvišeg pravnog akta, pa do podzakonskih akata (vidi, između ostalih, Ustavni sud, odluke o dopustivosti i meritumu br. *U 21/16* od 1. juna 2017. godine, tačka 19, i *U 6/06* od 29. marta 2008. godine, tačka 22).

35. Nadalje, princip vladavine prava nije ograničen samo na formalno poštovanje ustavnosti i zakonitosti, već zahtijeva da svi pravni akti (zakoni, propisi i sl.) imaju određen sadržaj, odnosno kvalitet primjeren demokratskom sistemu, tako da služe zaštiti ljudskih prava i sloboda u odnosima građana i tijela javne vlasti u okviru demokratskog političkog sistema. U vezi s tim, Ustavni sud podsjeća da standard kvaliteta zakona traži da pravna norma bude dostupna licima na koja se primjenjuje i da bude za njih predvidljiva, to jeste dovoljno precizna da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze do stepena koji je razuman u datim okolnostima, kako bi se prema njima mogli ponašati (vidi Odluka o dopustivosti i meritumu broj *U 15/18* od 29. novembra 2018. godine, tačka 26). Apelant u vezi s tim tvrdi da je odredba člana 4.21 stav (3) Izbornog zakona na način kako je primjenjuje i tumači Sud BiH sa stanovišta ustavnosti i zakonitosti suprotna principu koji promovira član I/2. Ustava Bosne i Hercegovine.

36. Polazeći od navedenih stavova, Ustavni sud podsjeća da je u konkretnom slučaju njegov zadatak, budući da se radi o apelacionoj nadležnosti, da ispita da li su predmetna ograničenja imala zakonski osnov u Izbornom zakonu, odnosno da li se tim ograničenjima krše apelantova politička prava.

37. Ustavni sud zapaža da su CIK i Sud BiH svoje odluke zasnovali na relevantnim odredbama Izbornog zakona, i to člana 4.21 stav (3) koji propisuje da „nakon ovjere kandidatskih listi, sve do isteka mandata organa, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidatsku listu, niti kandidat može povući kandidaturu“. Ista odredba u stavu (4) propisuje uvjete u kojim politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi, a to je samo u slučaju smrti kandidata, ili ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz člana 1.10 stav (1) tačka 5. tog zakona (danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne

sposobnosti – proglašen mentalno nesposobnim – vidi relevantne propise). Imajući u vidu sadržaj citirane odredbe na osnovu koje je odbijen apelantov zahtjev, Ustavni sud prihvata obrazloženje Suda BiH da se radi o jasnoj zakonskoj normi koja isključuje mogućnost za drugačije tumačenje (vidi tačku 11. ove odluke).

38. Potom, Ustavni sud zapaža da odredba člana 4.19 stav (4) Izbornog zakona kao jedan od uvjeta za ovjeru kandidatske liste propisuje obavezu svakog od kandidata na listi da dâ izjašnjenje o prihvatanju kandidature i izjavu da nema smetnji iz člana 1.8 stav (1) i člana 1.10 stav (1) tačka 5. tog zakona. Odredba člana 4.20. Izbornog zakona također isključuje mogućnost povlačenja imena kandidata s kandidatske liste kandidata političkog subjekta nakon njenog ovjeravanja (vidi relevantne propise). Dakle, u okolnostima kada je utvrđeno da je listu kandidata na kojoj se nalazio i apelant kao prijedlog političke stranke kojoj apelant pripada za provođenje Općih izbora 2018. godine CIK ovjerio 19. jula 2018. godine, u skladu s odredbama Izbornog zakona, a da je prethodno apelant u smislu člana 4.19 stav (4) Izbornog zakona dobrovoljno dao izjašnjenje da prihvata kandidaturu, Ustavni sud smatra da se radi o razumnom ograničenju. Takav stav ne može dovesti u pitanje ni apelantovo pozivanje na odredbu člana 4.20 Izbornog zakona koja u prvoj rečenici isključuje povlačenje imena kandidata za kandidatske liste nakon što je ovjeri CIK. Ustavni sud konačno zapaža da je Sud BiH dodatno obrazložio i posljedice koje bi se shodno izbornim pravilima dogodile kada bi se udovoljilo apelantovom zahtjevu, a što bi narušilo princip pravne sigurnosti, što je taj sud, suprotno apelantovim tvrdnjama, i obrazložio (vidi tačku 10. ove odluke). Imajući u vidu zakonski okvir koji ne propisuje mogućnost povlačenja kandidata s kandidatske liste u okolnostima konkretnog slučaja, a takva se ograničenja čine opravdanim i s aspekta pravne sigurnosti o kojoj je govorio Sud BiH, pri čemu su takva zakonska ograničenja apelantu kao aktivnom članu političke stranke trebala biti poznata, a i apelant se prije ovjeravanja kandidatske liste izjasnio da dobrovoljno prihvata kandidaturu, Ustavni sud u okolnostima konkretnog slučaja ne može izvesti zaključak da su osporenim rješenjem Suda BiH prekršeni ustavni principi na koje se apelant pozvao u apelaciji, niti se tim rješenjem otvara bilo koje pitanje koje bi se dovelo u kontekst kršenja suštinskog značenja i smisla člana 25. Međunarodnog pakta, posebno u svjetlu okolnosti da apelant nije obrazložio kakve štetne posljedice trpi zbog odbijanja njegovog zahtjeva i kako se odluka Suda BiH odražava na njegova politička prava.

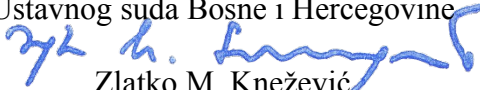
39. U vezi s navodima u dopuni apelacije i apelantovim pozivanjem na odredbe ZUP-a (vidi tačku 15. ove odluke), Ustavni sud iz raspoloživih dokumenata koje je apelant dostavio uz apelaciju (žalba Sudu BiH) ne zapaža da je apelant u žalbi iznio taj prigovor kako bi se o njemu Sud BiH očitovao, pa u takvim okolnostima apelant ne može s uspjehom taj prigovor iznijeti prvi put pred

Ustavni sud (vidi Ustavni sud, Odluka broj *AP 2424/06* od 18. oktobra 2007. godine, tačka 5, te Odluka broj *AP 818/08* od 13. oktobra 2010. godine, tačka 15, dostupne na www.ustavnisud.ba).

40. Ustavni sud zaključuje da osporenim rješenjem Suda BiH nije došlo do kršenja čl. I/2, II/1. i II/2. i člana 25. Međunarodnog pakta u vezi s navedenim ustavnim pravima.

VIII. Zaključak

41. Ustavni sud zaključuje da osporenim rješenjem Suda BiH nisu povrijeđeni principi koje promovira Ustav Bosne i Hercegovine, i to čl. I/2, II/1. i II/2. i član 25. Međunarodnog pakta u kontekstu zabrane propisane Izbornim zakonom da se nakon ovjere kandidatske liste ne može povući kandidatura dok traje mandatni period za koji je politička stranka imenovala kandidate i kada je propisano ograničenje opravdano i u kontekstu pravne sigurnosti čiji je cilj zaštita izbornih pravila propisanih Izbornim zakonom, pri čemu apelant nije obrazložio kakve štetne posljedice trpi zbog činjenice da njegovom zahtjevu da povuče kandidaturu s liste kandidata političkog subjekta kojem pripada nije udovoljeno.
42. Na osnovu člana 18. stav (3) tačka h) i člana 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.
43. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Zlatko M. Knežević